

200 ilin 44 günü – Anım Günü

Vətən müharibəsində qəhrəmancasına döyüşmüş, müqəddəs Azərbaycan Bayrağını işğaldan azad edilən torpaqlarımızda dalğalandırılmış, ölkəmizin ərazi bütövlüyü yolunda canlarını fəda etmiş əsgər və zabıtlərimizə, bütün şəhidlərimizə dərin ehtiram əlaməti olaraq Azərbaycan Prezidenti 27 sentyabrın respublikamızda Anım Günü kimi qeyd olunması ilə bağlı sərəncam imzalamışdır. Bu addım şəhid ruhlarına, şəhidlərin doğmalarına yüksək ehtiramın göstəricisidir. Dünya azərbaycanlıları 27 sentyabrda bütün dövrlərdəki şəhidlərimizi bir daha minnətdarlıqla anacaq.

Ermənistan 27 sentyabr 2020-ci il, saat 06.00-dan başlayaraq, işğal olunmuş ərazilərimizdə növbəti hərbi tərribat törətdi, yaşayış məntəqələrimiz, döyüş mövqelərimiz şiddətli artilleriya atəsinə tutuldu. Nəticədə, hərbi qulluqçularımız, onlarla yanaşı, (ikisi uşaq olmaqla) 11 dinc sakinimiz həlak oldu. Beləliklə, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı İlham Əliyev azğınlaşmış düşmənin hərbi tərribatının qarşısını almaq, onu öz təcavüzkarlıq siyasətinə son qoymağa məcbur etmək məqsədilə bütün cəbhə boyu əks-hücum emri verdi. Bununla da, 44 gün sürən müharibə ərzində müzəffər Azərbaycan Ordusu Ali Baş Komandanın rəhbərliyi ilə torpaqlarımızı düşmən işğalından azad etdi. Bu, beynəlxalq hüququn, tarixi ədalətin bərpası, erməni faşizminin belinin qırılması idi. 30 illik işğal 44 gün içində aradan qaldırıldı.

Yeri gəlmişkən, Vətən müharibəsində iştirak edənlərə verilən yüksək qiymət digər önəmli forma və məzmunlarda da layəqətlə ifadə olunmaqdadır. Azərbaycan Respublikası ərazilərinin işğaldan azad olunması zamanı hərbi əməliyyatlarda iştirak edərək şücaət göstərmiş, vəzifə borcunu, döyüş tapşırıqlarını layəqətlə, vicdanla, uğurla yerinə yetirmiş hərbi qulluqçularımız ölkə Prezidenti, Silahlı Qüvvələrimizin Ali Baş Komandanı İlham Əliyevin sərəncamları ilə müxtəlif orden və medallarla təltif olunmuşlar. "Vətən Müharibəsi Qəhrəmanı" adı, "Zəfər", "Qarabağ", "Vətənə xidmətə görə", "Rəşadət", "Azərbaycan Bayrağı" ordenləri, habelə "Vətən uğrunda", "İgidliyə görə", "Döyüşdə fərqlənməyə görə", "Cəsur döyüşçü", "Cəbrayılın azad olunmasına görə", "Füzulinin azad olunmasına görə", "Xocavəndin azad olunmasına görə", "Zəngilanın azad olunmasına görə", "Suqovuşanın azad olunmasına görə", "Qubadının azad olunmasına görə", "Şuşanın azad olunmasına görə", "Kəlbəcərin azad olunmasına görə", "Ağdamın azad olunmasına görə", "Laçının azad olunmasına görə", "Hərbi xidmətlərə görə" medalları Vətən müharibəsi iştirakçılarının (və ya şəhidlərimizin ailə üzvlərinə) təqdim olunmuşdur. "Vətən Müharibəsi Qəhrəmanı" adı başda olmaqla, bu təltiflərin önəmli hissəsi yeni təsis olunub və ilk dəfə təqdim edilib.

Dövlətimiz hər bir qazi və şəhid ailəsinin yanındadır. Ölkəmizdə "YAŞAT" Fondu, habelə icra hakimiyyətlərində müvafiq şöbələr yaradılmışdır.

Haqq, ədalət və zərurət

Otuz illik işğal da daxil olmaqla, yaxın-uzaq tarixə nəzər salsaq, görürük ki, xarici havadarları tərəfindən silahlandırılan və hər cür siyasi-hərbi dəstəklə haqsızcasına müdafiə olunan ermənilər

Azərbaycan ərazisinin 20 faizini işğal etmişdi. İşğal zamanı yaşayış məntəqələri dağıdılmış, dinc əhali amansızcasına qətlə yetirilmişdi. Qaradağlı, Başlıbel, Ağdaban, Bağanis - Ayrım kəndlərində törədilmiş vəhşiliklər erməni faşizminin əsl simasını göstərir. Bu qətləmlər fərqli vaxtlarda (1990, 1992, 1993), fərqli coğrafiyalarda edilib (Xocavənd, Kəlbəcər, Qazax). Yeni erməni xisləti məkan və zaman tanımadan hər yerdə, hər zaman öz bədxahlığını, mənfur xislətini göstərmişdir.

Dinc azərbaycanlılara qarşı törədilən qətləmlər içərisində Xocalı soyqırımı xüsusi amansızlığı, qəddarlığı ilə seçilir. 1992-ci il fevralın 25-dən 26-na keçən gecə Ermənistan hərbi birləşmələri 366-cı motoatıcı alayın dəstəyi ilə 7 min əhalisi olan Xocalı şəhərində soyqırımı həyata keçirdi. Xocalı soyqırımı zamanı 613 nəfər, o cümlədən 106 qadın, 63 azyaşlı uşaq, 70 qoca öldürüldü, 8 ailənin bütün üzvləri öldürüldü, 25 uşaq hər iki valideynini, 130 nəfər valideynlərindən birini itirdi, 1000 nəfər müxtəlif yaşlı dinc sakin aldığı güllə yarasından əlil oldu.

Vaxtı ilə işlədilmiş rəsmi istilahlı desək, "Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsi"nin nizamlanması üçün 24 mart 1992-ci ildə təsis olunmuş ATƏT-in (keçmiş ATƏM) Minsk Qrupu öz fəaliyyəti ərzində məsələnin həllinə yox, daha artıq dərəcədə dondurulmasına çalışmış və bununla da aparılan danışıqlar nəticəsiz olmuşdur. İşğalçı Ermənistanla işğala məruz qalmış Azərbaycana eyni münasibət bəslənilmiş, beynəlxalq qətnamələr, ədalətli sülh çağırışları kağız üzərində qalmışdır. Məsuliyyətli ölkə olaraq Azərbaycan həmişə beynəlxalq hüquqa sadıqlığını nümayiş etdirmiş və münaqişənin danışıqlar vasitəsilə həllinə çalışmışdır.

BMT də işğalçı Ermənistanla təzyiqli göstərməkdə acizlik nümayiş etdirmiş, tərəfləri sülhə çağıran bəyanatlarla kifayətlənmişdir. BMT Təhlükəsizlik Şurasının Ermənistan silahlı qüvvələrinin işğal olunmuş Azərbaycan ərazilərindən dərhal çıxarılmasını tələb edən (822, 853, 874, 884 sayılı) 4 qətnaməsi 27 il kağız üzərində qalmış və icra olunmamışdır.

Bütün bu illər ərzində Ermənistan işğalçı siyasətini davam etdirmiş, ərazilərimizdə hərbi, ekoloji, iqtisadi, psixoloji və s. tərribatlar törətmiş, təmas xətti boyunca yaşayan dinc əhalimizin rahat yaşamasına imkan verməmişdir.

Ermənistan silahlı qüvvələrinin Azərbaycan torpaqlarını işğal etməsi azərbaycanlıları doğma yurd-yuvalarından didərgin salmaqla yanaşı, ölkəmizin mədəni irsinə, iqtisadiyyatımıza da ağır zərbə vurmuşdur. Bir milyondan çox soydaşımız qaçqın və məcburi

Anım Günü

27 sentyabr –

Azərbaycan

Şəhidlərini

Anım Günü

ərəfəsində

köçkün həyatına mübtəla edilmişdir. Ermənistan bu müddət ərzində işğal altında saxladığı Azərbaycan ərazilərini acınacaqlı duruma salmış, şəhər və kəndlərimizi, abidələrimizi, hətta qəbristanlıqlarımızı dağıtmış, infrastrukturunu məhv etmiş, ölkəmizə mənəvi itkilərlə yanaşı, milyardlarla dollar dəyərində maddi ziyan vurmuşdur.

2016-cı il aprel ayında Lələtəpə, 2018-ci il may ayında Günnüt və 2020-ci il iyul ayında Tovuz döyüşləri zamanı Azərbaycan işğalla barışmayacağını nümayiş etdirmişdir. Lakin Ermənistan bu döyüşlərdən və döyüşlərin nəticəsindən də düzgün nəticə çıxarmamış, Azərbaycana qarşı diversiyaları davam etdirmiş, erməni siyasətçiləri aşağılayıcı və tərribatçı bəyanatlar verməyə davam etmişdir.

200 il əvvəl başlayan proses

Ermənilərin xalqımıza qarşı düşmənçilik siyasətinin yaşı 30, hətta 102 il əvvəldən başlamayıb. Bu siyasətin ən azı 200 illik tarixi var. Çar Rusiyası zamanı əzəli Azərbaycan torpağı Qarabağa köçürüldükləri vaxtdan başlayaraq ermənilər "bütün yaxşılıqlara ölüm" şüarı ilə silahlanıb, onlara yurd-yuva verən, xeyirxahlıq edən xalqa gizli-açıq qəsdlər etməyə başladılar. Bizim torpaqlarda məskunlaşdıqları ilk gündən ermənilər Azərbaycan toponimlərini dəyişməyə, münbət əraziləri ələ keçirməyə çalışmışdı, çoxluq təşkil etdikləri yaşayış məntəqələrində azərbaycanlıları sıxışdırırdılar.

Azərbaycanlıların öz dədə-baba torpaqlarından qovulması Sovet dövründə də davam etdi. 1948–1953-cü illərdə Ermənistandakı tarixi-etnik torpaqlarından 150 min azərbaycanlı deportasiya olunaraq, Azərbaycanın Kür-Araz düzənliyində yerləşdirildi. 1988-ci ildə daha 250 min azərbaycanlı öz doğma yurdundan qovuldu, bununla da Ermənistan mono-etnik dövlətə çevrilmiş oldu. 1988-ci ildə başlayan Qarabağ hadisələri, erməni ide-

oloqlarının "dənizdən dənizə Ermənistan" sərəmsə ideyasını gerçəkləşdirmək cəhdi yaşayış məntəqələrinin dağılması, on minlərlə günahsız insanın ölümü, yüz minlərlə azərbaycanlının öz tarixi torpaqlarından adərgin düşməsi ilə nəticələndi.

Çox təəssüf ki, ermənilərin tarixi ərazilərimizdə həyata keçirdiyi soyqırım aktlarına vaxtında qiymət vermək mümkün olmayıb, yaxud belə qiymət vermək üçün siyasi iradə göstərilməyib. Belə bir siyasi-hüquqi qiymət ilk dəfə ümummilli lider Heydər Əliyev tərəfindən verildi. Ulu öndərin 26 mart 1998-ci ildə imzaladığı fərmanla 31 mart tarixi Azərbaycanlıların Soyqırımı Günü elan edildi.

Keçmiş keçmişdir, o, gələcək deyildir. Ermənilər Qafqaza gələndən (gətiriləndən də demək olar) bu torpaqlara narahatlıq gətirdilər...

O gün gəldi...

Və nəhayət, illərdən bəri gözlənilən o gün gəldi. İşğal zülməti bitdi, azadlıq Günəşi doğdu. XXI yüzillikdə zülməti, faşizmi, terroru, separatizmi, vandalizmi... təmsil edən ermənilər hələ bir də özlərini mədəni xalq, qədim xalq, ari xalq, qəhrəman xalq adlandıracaq qədər arsızlıqdan da əl çəke bilmir... Ancaq vəhşi qəbilə, qorxaq və namərd yığnağı olduqlarını görmək üçün işğalda saxladığıları viran torpaqlara, ölümlərin sümüklerini belə çıxartdıqları qəbristanlıqlara və müharibə meydanından qaçışlarına... baxmaq yetərli oldu.

Biz necə qalib gəldik?

Qalibiyyət bizim xalqın fitrətindədir. Xalqımız öz adına layiq qəhrəman orduya malikdir. Ölkənin hərbi qüdrətini artıran ən əsas amillərdən biri xalqımızın vətəncanlılığıdır, bununla eynigüclü başqa bir amil uğurlu ordu quruculuğudur. Ulu öndər Heydər Əliyevin titanik xidmətləri ilə formalaşan, inkişaf yoluna çıxan Azərbaycan Silahlı Qüvvələri, bu gün müzəffər Ali Baş Komandanımız

Diplomatiya və Beynəlxalq Münasibətlər Məktəbinin analitik nəşrlərində öyrənilərkən belə qənaətə gəlinib ki, bizim qarşımızda hətta dünyanın aparıcı ölkəsi olsaydı belə, onun da heç bir şansı olmayacaqdı. Bu, Qərbin bəzi aparıcı media orqanlarının da qənaətidir. Azərbaycan Ordusu istənilən vəzifəni icra etməyə qadirdir. 44 günlük müharibə zamanı istifadə edilən döyüş taktikası dünya hərbi tarixində yenilik hesab olunur və artıq ali hərbi məktəblərin dərsliklərinə salınır, öyrənilir. ABŞ Hərbi Akademiyası və Pentaqon rəsmiləri Azərbaycan Ordusunun hərbi əməliyyatlarının öyrənilməsi zərurətini qeyd edir. Heç şübhəsiz, ordumuzun döyüş hazırlığının, manevr təcrübəsinin artırılmasında Türkiyə ilə müxtəlif dövrlərdə keçirilmiş birgə hərbi təlimlərin özünəməxsus yeri olub. Birgə hərbi təlimlər sayəsində Azərbaycan Ordusunun təcrübəsi və taktik manevretmə səriştəsi əsaslı şəkildə artmışdır.

Bütün bu deyilənlər hərbi quruculuq işinin cənab Prezidentin dövlət siyasətinin strateji prioritetlərindən biri olduğunu bir daha əyani şəkildə göstərməkdədir.

Məsuliyyətsiz Ermənistanın məsuliyyəti

Azərbaycan 30 illik işğalı 44 gün içində aradan qaldırıldı. Ölkəmiz postmüharibə dövründə də öz layəqəti ilə seçilir. Ermənistan nə müharibə dövründə məsuliyyət anladı, nə də postmüharibə dövründə öz məsuliyyətini anlayır. Ancaq Ermənistan hərbi-siyasi rəhbərliyi bilməli, anlamalıdır ki, törətdikləri bütün cinayətlərə görə beynəlxalq müstəvidə cavab verəcəklər. Bu işin gec-tezi var, ancaq olmağa variantı yoxdur. Ermənistanın cəzalandırılması yalnız bizim üçün deyil, bütün tərəqqipərvər bəşəriyyət üçün vacibdir. Hər kəs anlamalıdır ki, bir müharibə cinayəti törətmiş dövlət cəzalanmasa, bu, həmin dövlətin özü və oxşarlarını yeni cinayətlərə sövq edəcək. Belə bir sövqətmə yeni qan-qadalar, yeni dağıntılar, yeni cinayətlər deməkdir.

Hər şey bir yana, Ermənistanın yalnız 44 günlük müharibə ərzində törətdiyi tərribatlara görə cavab verməsi, bu uğursuz dövlətin tam iflasını şərtləndirəcəkdir. Belə ki, Azərbaycanın şəhərləri – dinc mülki şəxslər hədəfə alınmaqla ballistik raketlərlə, fosforlu, kasetli bombalarla atəşə tutulmuşdur. Müharibə dövründə belə atəşlərlə yüzə yaxın mülki şəxs, o cümlədən körpələr, uşaqlar, qadınlar, qocalar həlak olmuşdur. 400-dən çox mülki şəxs yaralanmış, 5 mindən çox ev dağıdılmış, zədələnmişdir. Döyüş meydanından uzaqdakı Bərdə, Gəncə, Goranboy, Naftalan, Mingəçevir, Yevlax, Qəbələ və b. rayonlara raket zərbələri endirilməsinin izahı ola bilməz və bu, açıq müharibə cinayətidir.

Bütün bunlar azmış kimi, postmüharibə dövründə belə, Ermənistan iki Üçtərəfli Bəyanatın müddəalarına zidd olaraq, Azərbaycan ərazisinə silah dəstələri göndərmiş, ərazilərimizdə minalar basdırmış, daha öncə basdırılmış minaların yerini (xəritəsini) verməkdən imtina etmiş, veriyi xəritələrin isə cəmi 25 faizi doğru çıxmışdır. Bunlar rəsmi İrəvanın hərbi cinayətkar olmasının növbəti sübutudur. Sübutdan çox sübut var, yetər ki, beynəlxalq ictimaiyyət ikilistandartlardan əl çəksin... Azərbaycan dövlətinin öz haqlı mövqeyində prinsipi-illiyi, dövlət başçımızın qətiyyəti, siyasi iradəsi, dövlət – xalq birliyi, zəfərimizin yaratdığı yeni realiaqlar beynəlxalq məhkəmələr müstəvisində də zəfərimizi təmin edəcəkdir. Dövlətimiz var olsun!

Hərb tarixində yeni döyüş taktikalının müəllifi – Azərbaycan Ordusu

Azərbaycan Ordusunun hərbi taktikası ABŞ-in 1946-cı ildə (II Dünya müharibəsindən sonra) qurulmuş Milli Müharibə Kollecinin (National War College) və 1856-cı ildə qurulmuş Seton Hall Universitetinin (Seton Hall University)